

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_662
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Gramatické tvary a konstrukce
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Věta jednoduchá a souvětí
Pořadové číslo DUMu:	2
Stručná anotace:	Výukový materiál se zabývá rozlišením věty jednoduché a souvětí. Nabízí žákům návod, jak snadno rozeznat tyto dvě záležitosti.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky s úkoly a závěrečným testem, které slouží k procvičení látky.
Výsledky vzdělávání:	Žák uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování.
Vytvořeno dne:	23. 4. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Věta jednoduchá a souvětí

Věta jednoduchá

věta – nejčastější forma slovního vyjádření myšlenky, výpovědi

věta jednoduchá – obsahuje jeden přísudek (sloveso ve tvaru určitém), vyjadřuje obvykle jednu myšlenku

př. Proud vody se valily ulicemi.

Bratr bude po maturitě studovat na vysoké škole.

Souvětí

= spojení dvou nebo více vět ve vyšší mluvnický i obsahový celek, v němž věty ztrácejí samostatnost a vstupují do vzájemných větných vztahů

- věty v souvětí se spojují pomocí spojovacích výrazů:

➤ **spojky** (a, ale, protože ...)

➤ **vztažná zájmena** (co, který, jaký ...)

➤ **vztažná příslovce** (kde, kam, kudy ...)

- rozlišujeme 2 typy souvětí:

Souvětí souřadné

- obsahuje minimálně dvě věty hlavní a neomezený počet vět vedlejších

*př. Zapomněla **jsem zalít** květiny, a proto mi **zvadly**.*

VH1, a proto VH2

Souvětí podřadné

- obsahuje jednu větu hlavní a jednu nebo více vět vedlejších

př. Nevíme, kdo by to uměl opravit.

VH1

kdo VV2

Složité souvětí

- řadíme sem takové souvětí, které obsahuje vyšší počet vět (minimálně tři), ve kterém se kombinují různé větné vztahy

př. Nepůjdeme do kina, ale půjdeme se projít za město k rybníku, na kterém právě kvetou bílé a růžové lekníny.

VH1, ale VH2

VV3

Závěrečný test

- 1. Rozhodněte, zda se jedná o věty jednoduché nebo o souvětí**
  - a) Na mezi se přede mnou objevil šípkový keř, plný drobných planých růží.
  - b) Měl jsem dojem, že celý dům spí.
  - c) Lekl se, až zavrával.
  - d) Pohlédl na mě pátravě a trochu užasle.
  - e) Odbočil jsem popaměti na pěšinu od silnice k lesíku.
  - f) Za klikatou cestou, lemovanou řadou bříz a rudých jeřábů, se objevila červená střecha kláštera.
  - g) Nabádali mě, abych si pospíšil.

2. Určete věty hlavní a věty vedlejší

- a) Protože prší, zůstaneme doma.
- b) Když jsem přečetla váš dopis, měla jsem slzy v očích.
- c) Kdybychom Michala pozvali, jistě by přišel.
- d) Žáby jsou velmi užitečné, protože zneškodňují velké množství hmyzu.
- e) Při sběru léčivých rostlin nezapomeňte, že byliny nesmíme sušit na prudkém slunci.
- f) Dokud se nevrátíte, zůstanu zde.

Řešení závěrečného testu

1. a) věta jednoduchá
b) souvětí
c) souvětí
d) věta jednoduchá
e) věta jednoduchá
f) souvětí

2. a) 1. VV, 2. VH
b) 1. VV, 2. VH
c) 1. VV, 2. VH
d) 1. VH, 2. VV
e) 1. VH, 2. VV
f) 1. VV, 2. VH

Použitá literatura

HLAVSA, Zdeněk. Český jazyk pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť všech typů. 2. přeprac. vyd., v SPN 1. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 1996, 278 s. ISBN 80-859-3730-1